

JONGEREN PREVENTIE TEAMS:
**MAXIMAAL EFFECT
MET EEN MINIMALE
INVESTERING**

IN DE HAAGSE WIJK WATERINGSEVELD HEBBEN RUIM 100 JONGEREN GEEN TIJD OM OP STRAAT ROND TE HANGEN. ZIJ ZIJN DE DRAGERS VAN DE JONGEREN PREVENTIE TEAMS (JPT) EN ZETTEN ZICH IN VOOR EEN LEEFBARE EN VEILIGE WIJK. ZE RUIMEN OP, DOEN KLUSSEN, VERLEENEN HAND- EN SPANDIENSTEN EN WERKEN ONDERTUSSEN AAN HUN PERSOONLIJKE ONTWIKKELING. SAMEN MET TIENTALLEN ENTHOUSIASTE VRIJWILLIGERS LEIDT JONGERENWERKER NICK BAGGERMAN DIT PROJECT IN GOEDE BANEN.

Tekst Afke Hielkema
Foto Nick Baggerman: Ed Regeer
Foto's Jongeren Preventie Team:
Hans Oostrum

‘Tien jaar geleden was deze wijk in aanbouw. Volgens de planning zouden hier 30.000 mensen komen wonen, waarvan 3500 tussen de dertien en negentien jaar. Dat zijn er uiteindelijk nog wat meer geworden. Ik werkte in die tijd als vrijwilliger in het jongerenwerk. Toen Stichting Mooi me een contract aanbod, hoefde ik niet lang na te denken. Ik wilde graag investeren in deze doelgroep. De jeugd heeft de toekomst, actieve ambitieuze burgers hebben we straks maar al te hard nodig. Daarom moeten we er uithalen wat erin zit.

Ik kom uit een groot gezin. Wij drukten wel een stempel op de buurt waar we woonden. Zo’n vooroorlogs wijkje, allemaal mensen met een uitkering. Je had elkaar hard nodig om er wat van te maken. Kinderen moesten zichzelf vermaken, dat kon toen nog gewoon op straat. Tegenwoordig kunnen elfjarigen niet eens meer verstopperijtje spelen zonder dat mensen dat verdacht vinden. En als je met vijf jongens ergens staat te praten, kun je al een bon aan je broek krijgen. Mensen drukken snel stempels, ze vinden van alles van jongeren zonder ze te kennen. Dat is niet goed voor de sfeer.

In het begin was hier helemaal niks voor de doelgroep. Ik ben gewoon de straat opgegaan, praatje gemaakt met de doelgroep, gevraagd wat ze zouden willen in de wijk. We zijn met twaalf jongeren begonnen. Later gingen we met een omgebouwde SRV-wagen de wijk in. De ouders waren druk met het inrichten van hun nieuwe huizen, dus dan kwamen die kinderen bij ons. Beetje socializen, koffiedrinken, spelletje doen, heel relaxed allemaal. Het was echt een dorpscultuurtje toen, je leerde elkaar snel kennen. In het begin kwamen er vooral meiden, nu zijn het voor 70% jongens waar we mee werken. In Wateringseveld draaien er drie groepen, bij elkaar 102 jongeren met ruim dertig vrijwillige begeleiders.

De Jongeren Preventie Teams zijn eigenlijk voortgekomen uit de jeugdkampen. Die waren er al toen ik zelf nog bij de doelgroep hoorde en ver daarvoor. De jongeren kunnen er in de zomer acht dagen tussenuit en krijgen tijdens het kamp een zeer gevarieerd programma aangeboden. Samenwerken, sport, spel, communicatie, er komt van alles aan bod. De kunst is om de jongens en meiden op een speelse manier dingen bij te bren-

gen waar ze de rest van hun leven iets aan hebben. Het kamp is een begrip hier en het is altijd een groot succes. We kregen er vroeger geld voor van een aantal fondsen, maar dat begon terug te lopen. De jongeren hebben toen zelf andere bronnen van inkomsten bedacht. Tijdens een brainstorm kwamen er meer dan dertig ideeën op tafel. Dat varieerde van opruimen en onkruid wieden tot klussen doen, oude mensen helpen en folders rondbrengen. Uiteindelijk hebben we drie ideeën uitgekozen en daar is het project JPT uit geboren. Het geld om

de plannen te realiseren komt volledig uit sponsoring. De gesprekken met sponsors voeren de jongens zelf, nadat ik het eerste contact heb gelegd.’

De kern van het project is dat we jongeren leren om verantwoordelijkheid te dragen. Niet alleen voor hun eigen leven maar ook voor hun leefomgeving. Ze hebben bijvoorbeeld best goede ideeën over de aankleding en het onderhoud van de wijk. In het project bepalen zij of er een wipkip voor de kleintjes

Jessin: 'Ik wil later werken met mensen. Hen helpen. Daarom doe ik mee. Kan ik ervaring opdoen.'

Jessin (links) en Mohammed, allebei 15 jaar, doen mee met een jeugdpreventieteam in Den Haag en knappen klusjes in de wijk op.

komt of een goaltje voor de twaalfjarigen. En vervolgens voeren ze dat ook zelf uit. Daar begeleiden we hen natuurlijk in en we sturen ook bij als dat nodig is. Je ziet die jongens groeien als ze verantwoordelijkheid krijgen. Ze ontwikkelen zich in een rap tempo.

In het begin keken de buurtbewoners wel argwanend naar de jongeren. Ze vroegen ons dan of ze een taakstraf hadden of dit werk van de reclassering moesten doen. Dan vertelden we dat ze het vrijwillig doen, dat ze het leuk vinden en dat het ook goed is voor de wijk. Nu accepteren de mensen de jongens helemaal, groeten hen op straat, bieden een bak koffie aan en maken een praatje. De winkeliers zijn ook blij met hen omdat ze klussen doen. De jongeren hebben door dit project beslist een beter imago gekregen.

Er wordt hier nu minder rottigheid uitgehaald op straat dan vroeger en volgens mij ook minder dan in andere wijken. Daar hebben deze jongens ook geen tijd meer voor. Ze steken veel vrije tijd in het project en wij stimuleren ook dat ze hun talenten ontwikkelen. Vaak weten ze nog

Baggerman: ‘Overal in Nederland zijn ambitieuze jongerenwerkers met goede ideeën. Geef die mensen de ruimte om hun werk te doen. Daarmee bewijs je de jongeren én de samenleving een dienst. Bezuinigen op het jongerenwerk, dat is echt het paard achter de wagen spannen. Je moet juist investeren in de jeugd. Dat hoeft niet eens zo veel te kosten. Geef iedere stichting zoals Mooi er iemand bij en je kunt samen met een groep vrijwilligers hele mooie dingen doen.’

Nick Baggerman is 32 jaar en werkt voor Stichting Mooi, een welzijnsorganisatie voor inwoners van Den Haag (met name het stadsdeel Escamp en Laak) en Zoetermeer en omstreken.

niet goed wat ze willen en kunnen op deze leeftijd. Wij laten ze kennismaken met allerlei cursussen en verenigingen. We geven ook zelf cursussen in het wijkcentrum, bijvoorbeeld gitaarspelen, koken, EHBO en assertiviteit. En als ze niet weten welke opleiding of beroep ze moeten kiezen, dan kijken we of ze getest kunnen worden of we laten ze eens een kijkje nemen bij bedrijven in de buurt.

Met wie we samenwerken? Je kunt beter vragen met wie niet. Winkels, bedrijven, instellingen, woningbouwcorporaties, scholen, clubs, de gemeente, de politie, noem het maar op. En niet te vergeten de ouders. Bij Stichting Mooi combineren we sinds kort het kinderwerk en het jongerenwerk, zodat we al vroeg contact met de ouders hebben. Zo kunnen we samen de vinger aan de pols houden in de hele jeugd. Voorkomen is beter dan genezen.

Preventie slaat op voorkomen dat de jongeren van het rechte pad raken of met justitie in aanraking komen. Ja, er wordt wel eens een blowtje gerookt hoor. Maar daar kunnen ze beter mee experimenteren als

ze zestien zijn dan dat ze er op hun eenentwintigste mee beginnen. Op jonge leeftijd zijn ze nog te vormen en te beïnvloeden met goede voorlichting. Natuurlijk zijn het niet allemaal lieverdjes, er zitten ook ratjes bij en sommigen zitten op het randje. Maar op die jongens heeft het project juist het meeste effect.

Spanningen tussen allochtonen en autochtonen spelen hier niet zo. Er wonen in deze wijk ook maar zo'n 13% allochtonen. In Bouwlust en Vrederust is dat 74%, dus daar ligt het wel anders. Maar ook dan zeg ik: mensen moeten ophouden met stempels te drukken. Als er in een wijk met 80% Marokkanen iets gebeurt, wordt er gezegd: kijk het was weer een Marokkaan. Als in een 'witte wijk' een Nederlandse jongen in de fout gaat, hoor je er niets over. Ik zeg: als jij een fiets steelt, ben je fout bezig. Daar word je op aangesproken, maakt niet uit waar je vandaan komt.

Op elke groep van dertig hebben we tien vrijwillige begeleiders nodig en die vinden we moeiteloos. Het is ook supergaaf als je een bijdrage kunt leveren aan de ontwik-

keling van deze jongeren. Als je ziet hoe snel dat gaat, dat motiveert enorm. De vrijwillige begeleiders zijn trouwens niet veel ouder dan de doelgroep, hun leeftijd ligt zo tussen de 22 en 28 jaar. Zij weten precies hoe de doelgroep denkt en voelt. Dat werkt heel goed.

De grootste bedreiging voor dit project is dat het zoekraakt in de veelheid van projecten die in deze tijd de grond uitschieten. Projecten die aan het bureau zijn bedacht in plaats van samen met de doelgroep. Vaak gaat het dan niet goed in de uitvoering en dat is zonde van het geld en de energie. Het gaat ook ten koste van de goede initiatieven. Ga naar de locaties toe, praat met de jongerenwerkers en laat die hun ding doen. Er is genoeg potentie aanwezig in Nederland om met minimale investeringen maximale effecten te bereiken.

Ik ben de enige betaalde kracht in dit project en ik doe er ook nog andere dingen bij. Dat is wel wat krap. Ik heb een contract voor 36 uur, maar ik werk vaak wel twee keer zoveel. Vier avonden in de week, alle weekenden ben ik weg. Ja, dit werk is bij mij begonnen als een

hobby en dat is een beetje doorgeslagen. Ik heb net drie weken vakantie gehad, maar de telefoon stond niet stil. Mijn vrouw zegt dat ik wel eens wat meer in mijn eigen kinderen mag investeren. Tegenwoordig zet ik de telefoon 's nachts wel eens uit.

Jongerenwerkers zouden meer kennis en ervaring moeten uitwisselen, vind ik. Dat gebeurt te weinig en ik snap ook best hoe dat komt. De welzijnswerkers die niet wegbezuinigd zijn, hebben de handen vol om hun toko draaiende te houden. Maar als mensen dit lezen en denken: dat wil ik ook wel zo gaan aanpakken, laat ze maar contact opnemen. Ons product ligt er kant-en-klaar en is goed geëvalueerd. Lees je in en je kunt er zo mee aan de slag.'